

14 Opmerkelijke Vrouwen van Rhenen

- Stadsmuseum Rhenen, 21 december 2019 t/m 20 juni 2020

Een heilige, een horeca-uitbaatster, een veervrouw, een filosofe, een minnares van een koning. Het zijn vijf van de vrouwen die men ontmoet in de expositie '14 Opmerkelijke Vrouwen van Rhenen' in het Stadsmuseum Rhenen. Vrouwen die soms bekend zijn, zoals de heilige Cunera en 'Tante Loes' van café-restaurant-hotel 'De Stichtse Oever'. Maar ook staat men oog in oog met vrouwen die verstopt zijn geraakt in de plooiën van 1700 jaar Rhenense geschiedenis. Museumpubliek - vrouwen én uitdrukkelijk ook mannen - wacht een fascinerende presentatie.

Duizenden vrouwen hebben verbondenheid met Rhenen, historisch. Van hun aandeel weten we echter maar weinig. Over mannen is geschreven. Vrouwen hebben eeuwenlang in hun schaduw geleefd. Ze mochten niet studeren, niet stemmen, waren vooral 'vrouw van' en moeder. Het Stadsmuseum dook in archieven en depots. Het selecteerde 14 boeiende verhalen over vrouwen en toont tal van voorwerpen, die verwijzen naar hun leven: schilderijen en foto's, stenen pijpen, onderscheidingen, kleding, correspondentie, publicaties en notities, muziek en film. Ooit een schimplied gehoord?

Publiek maakt kennis met Aartje van Dolderen uit Achterberg, die zich vroeg in de 19de eeuw tot de rechter wendde, omdat ze met een lied zwart werd gemaakt door een jaloezige dorpsgenoot. En men ontmoet Gartje Goossen, exploitante van het veerhuis en de veerpont over de Rijn in de roerige 17e eeuw. Ook een 18e-eeuwse domineesvrouw - hét voorbeeld van verplichte vrouwelijke deugdzaamheid - komt ten tonele: Aagje Blommendal, getrouwd met Jacob van Campen, dominee van de Cunerakerk. En kent u Jannette van Diggelen: weduwe die een Rhenense brouwerij gaande hield, eind 19e eeuw? Of de zusters Hootsen, die het drukke Pension Bergzicht bouwden en runden, begin 1900?

Bekender is de heilige Cunera – naar wie de Rhenense Cunerakerk is genoemd. En ook Elisabeth van de Palts (1618-1680), 'de filosofische prinses' geheten vanwege haar eruditie en contacten met filosofen, zoals René Descartes. Ze verbleef regelmatig in Rhenen in het Zomerpaleis van haar ouders, de Engelse prinses Elisabeth Stuart en Frederik van de Palts, verbannen vorst uit Bohemen.

Tante Loes (Loes van der Schouw - van Essen) is in Rhenen een onbetwist fenomeen: jarenlang uitbaatster van café-restaurant-hotel 'De Stichtse Oever', toeristische trekpleister van Rhenen, waar ook tv-programma's als Spel zonder Grenzen en Farce Majeur werden voorbereid. Ze ontmoette in Rhenen Hollywood-ster Clark Gable. Ook de naam van de jonge Duvéke, minnares van de koning van Denemarken, kleeft aan Rhenen. Het verhaal gaat dat Christiaan II in 1531 een vrouw ontmoet in een herberg aldaar. Daaraan dankt het Rhenense café-restaurant 'De Koning van Denemarken' zijn naam.

Ter completering: in de spotlichten staan ook de eerste vrouwelijke wethouder van Rhenen, Hennie Verwoert (bekend als Hennie van Wijk – Verwoert) en Wilhelmina van den Nieuwenhuizen (weduwe van Majoor Landzaat, omgekomen op de Grebbeberg in W.O. II). Net als de met de Zilveren Anjer onderscheiden amateur-archeologe Charlotte Delfin - van Mourik Broekman, reizigster Gerardina van Drunick en Anna Agnetha van Bienen - moeder van 16 kinderen, en behorend tot een befaamde Rhenense regentenfamilie.

De 14 vrouwen beslaan bijna 1700 jaar Rhenense geschiedenis. Ze verschillen, maar overeenkomsten zijn er ook. Het publiek wordt uitgenodigd die te vinden. De expositie wil ook een trigger zijn om veel meer vrouwen te traceren, die het herinneren waard zijn. Publiek kan daarvoor suggesties aanreiken.

Stadsmuseum Rhenen, Markt 20 (ingang Kerkstraat), 3911 LJ Rhenen, info@stadsmuseumrhenen.nl, open: dinsdag t/m zaterdag 10-16 uur.

Gesloten op 25 en 26 december, Oud- en Nieuwjaarsdag. Museumkaart geldig. www.stadsmuseumrhenen.nl